

נערך ונסדר ע"י הרב שמועון אנשין שליט"א

דיני שלג בשבת

א. מוקצה – שלג אינו מוקצה בשבת (שו"ע שכ סעיפים ט-י, וכו"מ במשנ"ב שלח ל. מקור חיים להחיות יאיר שכ יא. ושאר פוסקים. ודלא כהאגרות משה ה כא לז שאוסר. והרוצה להחמיר, יחמיר לעצמו אבל לקטנים אין להחמיר כלל).

ב. עשיית כדורי שלג וזריקתו.

(א) אין לעשות כדורי שלג בשבת (מקור חיים שכ ט. שמירת שבת כהלכתו טז מה. באר משה ו ל, שאף שיש לצדד להתיר, מ"מ למעשה יש לאסור לגדולים וגם יש למנוע מהקטנים. נשמת שבת ד רמט).

(ב) אבל מותר לקחת שלג כמו שהוא ולהזהר לא למעך אותו כשמחזיקים אותו ביד, וכך לזרוק אותו. (ראה בהנ"ל שהאיסור הוא רק כשממעים אותו, שאז יש לדון משום בונה או ריסוק שלג. ואין לאסור משום 'דש' וכמ"ש הגרשז"א בשש"כ שם הערה קיז).

(ג) אמנם במקום שאין עירוב – אין שום היתר לזרוק שלג מחוץ לבית (באר משה שם).

ג. בובת שלג – אסור לעשות בובת שלג בשבת (באר משה ושש"כ שם).

ד. דריסה על שלג.

(א) אם הכונה רק בכדי לעבור שם, מותר אע"פ שיתכן שהשלג יימס קצת. אבל אין לדרוס עליו בכונה כדי להמיר השלג (ראה בשו"ע שכ יג ומשנ"ב לט, באיסור להמיר שלג בשבת. אך מ"מ מותר כשאינו מכוין לכך. שש"כ טו צא ובפכ"ה יג. ובנשמ"א ד רמ, מפקפק באם אפשר לעבור במקום פנוי משלג).

(ב) אם דורס בשלג בכדי שהבאים אחריו ידרסו היכן שהוא הלך, י"א שאסור (מקו"ח שכ יג).

(ג) כשנעשה ציור נעל בתוך השלג, או שיש בתחתית הנעל אותיות או ציורים והם נרשמים בשלג – אזי אם אין כונה שיעשה ציור הנ"ל, מותר ללכת על גבי השלג (מקור חיים שכ יג. שש"כ טו צ).

ה פינוי שלג.

(א) שלג שהוא מחוץ לבית שרוצים לפנותו – אזי אם הוא במקום שאסור לטלטל שם – יש לשאול לרב איך להתנהג (ראה: שש"כ כה יא, נשמ"א ד רמז, ב. שאם יש חשש שהרבים יתחלקו מזה, אזי יש אופנים שהתירו).

(ב) אבל אם הוא במקום שמותר לטלטל [כגון בחצר או ברחוב ויש עירוב], והוא מרוצף עם: אבנים או אספלט או ביטון – מותר לפנות את השלג בשבת. ולכתחילה יש לפנותו עם מגב וכדומה שאינו מוקצה, אבל אם קשה הדבר, אפשר לפנותו עם 'מעדר' וכיוצא בזה. אבל אם אין המקום מרוצף, אין לעשות כן (ראה: מקו"ח שם. שש"כ כה יא. נשמ"א ד רמז).

(ג) אם נעשה 'קרח' ורוצים לשברו – אזי אם הוא בגלל שלא יתחלקו מזה, מותר (נשמ"א שם).

(ד) פיזור מלח או מים על השלג – אם הוא בכדי למנוע החלקת העוברים ושבים, מותר. אבל אין לעשות כן כשאין חשש לזה (ראה: שש"כ כה י. נשמ"א ד רמז).

ו. ניעור בגד מהשלג – בגד שירד עליו שלג, והשלג עדיין בעינו ולא נימס, מותר לנערו בקלות אך לא בחזקה. אבל אם הוא בגד ניילון [לא אריג מחוטי ניילון] וכן כיסוי הניילון שעל הכובע, מותר לנער בחזקה.

ז. ייבוש בגדים רטובים – בגדים רטובים מהגשם או השלג – מותר לתלות על גבי כסא או דלת כדי שיתייבשו. ומותר לתלותם שם כשהם על גבי 'קולב'. אך יש להזהר שלא לתלותם סמוך למקור חום [תנור, הסקה] במקום שיכול להגיע לחום של 40 מעלות.

ח. בגדים שנרטבו – מותר להמשיך ללכת עמהם, ואין לחשוש משום סחיטה. ומותר לפושטם אך כמה שאפשר יש להזהר שלא לסחוט אותם בעת הפשיטה. אמנם לאחר שפשטו אותם, אם עדיין הם רטובים, אין ללבוש אותם שוב, זולת אם אין בגדים אחרים המתאימים לשבת. אבל לאחר שהתייבשו, מותר ללבוש אותם.